

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Y. Z.**, zast. Mgr. Andrejem Perepečenovem, advokátem se sídlem Veronské nám. 590, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2018, č. j. OAM-1017/ZA-ZA12-ZA16-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 3. 2019, č. j. 1 Az 24/2018 - 79,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 29. 3. 2018, č. j. OAM-1017/ZA-ZA12-ZA16-2017, neudělilo žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji zamítl napadeným rozsudkem ze dne 5. 3. 2019. Shledal, že v rámci správního řízení nedošlo k žádným procesním pochybením, a poukázal na to, žalobce má obavu z povolání do armády, ale vojenská povinnost není azylově relevantním důvodem. K jeho námitkám doručeným soudu dne 5. 11. 2018 nemohl přihlídnout, neboť byly podány až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, resp. pro vymezení žalobních bodů.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] V ní uvedl, že městský soud věc posoudil v rozporu s právní úpravou, zejména v rozporu se zákonem o azylu. Upozornil zejména na to, že v žalobě požádal o ustanovení zástupce pro řízení a tuto jeho žádost městský soud usnesením ze dne 30. 7. 2018, č. j. 1 Az 24/2018 - 30, zamítl. Nejvyšší správní soud toto zamítnutí potvrdil v rozsudku ze dne 19. 9. 2018, č. j. 2 As 280/2018 - 14. Usnesením ze dne 16. 10. 2018, č. j. 1 Az 24/2018 - 51, jej pak městský soud vyzval, ať doplní podstatné náležitosti své žaloby ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Dne 19. 10. 2018 toto usnesení městského soudu převzal a dne 1. 11. 2018 odeslal doplnění

žaloby soudu, což prokazuje i podací lístek. Domnívá se proto, že své další námitky odeslal městskému soudu včas a ten se jimi měl zabývat. Dále uvedl, že má reálné obavy z opuštění České republiky a že mu na Ukrajině hrozí nebezpečí, neboť tam zuří občanská válka.

[5] Závěrem požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu, poukázal na to, že stěžovatel o mezinárodní ochranu požádal až po třech letech legálního pobytu v České republice a jeho cílem bylo prodloužit si pobyt v České republice. Stěžovatel v žádosti neuvedl žádné azylově relevantní skutečnosti. Jeho strach z možného návratu do vlasti pramení zejména z obav povolání do armády, ale vojenská povinnost není důvodem pro udělení azylu.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Usnesením ze dne 18. 4. 2019, č. j. 9 Azs 110/2019 - 25, NSS zamítl stěžovatelovu žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů, neboť nijak nedoložil svá tvrzení o příjmech a výdajích. Stěžovatel následně doložil plnou moc, kterou udělil advokátu Mgr. Andreji Perepečenovi, čímž naplnil podmínku povinného zastoupení v řízení o kasační stížnosti.

[9] Protože se jedná o kasační stížnost podanou ve věci udělení mezinárodní ochrany, zabýval se NSS v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve tím, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy ve smyslu citovaného ustanovení přijatelná. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí městského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] NSS neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[11] Hlavní stěžovatelovou námitkou bylo tvrzení, že jeho další žalobní námitky doručené městskému soudu dne 5. 11. 2018 byly podány včas a soud se jimi měl zabývat.

[12] Uvedení žalobních bodů je jednou z náležitostí žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Podle § 35 odst. 10 (dříve odst. 9) s. ř. s. *[p]ožádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.*

pokračování

[13] Otázkou náležitostí žalobních bodů se NSS zabýval ve své judikatuře již několikrát; naposled se k této otázce vyslovil rozšířený senát v rozsudku ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, č. 3733/2018 Sb. NSS, ve kterém potvrdil závěry dřívější judikatury a uvedl, že „*žalobce musí ve lhůtě pro podání žaloby uplatnit alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.). Pokud žalobní bod neuplatní vůbec, nebo až po lhůtě pro podání žaloby, bude žaloba odmítnuta podle § 37 odst. 5 s. ř. s.*“ Tyto závěry vztáhl rozšířený senát v usnesení ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017 - 72, i na náležitosti žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, u kterých je kratší lhůta k podání žaloby.

[14] Mezi účastníky není sporné, že stěžovateli bylo dne 26. 4. 2018 doručeno rozhodnutí žalovaného a dne 9. 5. 2018 podal žalobu společně se žádostí o ustanovení zástupce. Sporné rovněž není, jak poukázal i městský soud, že se z důvodu podané žádosti o ustanovení zástupce patnáctidenní lhůta k doplnění žalobních bodů podle § 35 odst. 10 s. ř. s. stavěla, a to až do dne právní moci usnesení městského soudu, kterým žádost o ustanovení zástupce zamítl. Jak vyplývá ze soudního spisu, usnesení ze dne 30. 7. 2018, č. j. 1 Az 24/2018 - 30, kterým městský soud zamítl žádost o ustanovení zástupce, bylo stěžovateli doručeno dne 2. 8. 2018 (doručenka na č. l. 30 soudního spisu). Proti tomuto usnesení podal stěžovatel kasační stížnost, kterou NSS rozsudkem ze dne 19. 9. 2018, č. j. 2 As 280/2018 - 14, zamítl. Následně vyzval městský soud stěžovatele usnesením ze dne 16. 10. 2018, č. j. 1 Az 24/2018 - 51, aby ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu rozvedl důvody podání žaloby a doložil též důkazy, a v odůvodnění usnesení mu vysvětlil, že je nutné žalobu doplnit ve lhůtě 15 dnů od doručení napadeného rozhodnutí. Toto usnesení mu bylo doručeno dne 19. 10. 2018 (doručenka na č. l. 51 soudního spisu). Doplnění žaloby stěžovatel odeslal dne 1. 11. 2018 a městskému soudu bylo doručeno dne 5. 11. 2018.

[15] Z patnáctidenní lhůty pro podání žaloby a případné rozšíření žalobních bodů tedy před podáním žaloby mezi 26. 4. 2018 a 9. 5. 2018 uplynulo 13 dní, následně došlo ke stavení lhůty a znovu začala lhůta běžet až ode dne doručení usnesení o zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce, tedy od 2. 8. 2018, a proto uplynula dne 4. 8. 2018. Skutečnost, že proti usnesení o neustanovení zástupce podal stěžovatel ještě kasační stížnost, neměla vliv na právní moc tohoto usnesení, a tedy ani na běh lhůty k doplnění žaloby. Městský soud jej sice ještě dne 16. 10. 2018 chybně vyzval k doplnění žaloby, ten však kvůli objektivně uplynuté lhůtě mohl v této době pouze pokračovat v rozvíjení již uvedených žalobních bodů a nemohl uvádět nové. I kdyby NSS přehlédl, že lhůta již uplynula, a zohlednil by usnesení s výzvou o doplnění žaloby, stejně by doplnění žaloby zasláné dne 1. 11. 2018 bylo opožděné, neboť ze lhůty by již ke dni vydání usnesení zbývaly pouze dva dny.

[16] Stěžovateli lze přisvědčit v tom směru, že postup městského soudu není logický, a to ze dvou důvodů. Prvním z nich je posouzení, zda žaloba obsahuje všechny podstatné náležitosti k meritornímu přezkoumání. Městský soud sice stěžovatele v usnesení ze dne 16. 10. 2018 informoval, že jeho podání chybí podstatné náležitosti žaloby, a poučil ho, že v případě neodstranění těchto nedostatků žalobu odmítne, ale následně žalobu meritorně posoudil a zamítl ji, ačkoliv uvedl, že k doplnění žaloby ze dne 1. 11. 2018 již nemůže přihlížet. NSS pokládá žalobu samotnou za přezkoumatelnou, je z ní zřejmé, čeho se stěžovatel domáhá a z jakých důvodů, a je v ní uveden i petit. Městský soud tedy neměl přistoupit k vydání usnesení ze dne 16. 10. 2018 s výzvou k doplnění žaloby. Druhým nedostatkem postupu městského soudu je otázka počítání patnáctidenní lhůty k vymezení žalobních bodů ve vztahu k neustanovení zástupce. Jak bylo vyloženo výše, v době vydání usnesení vyzývajícího k doplnění žaloby dne 16. 10. 2018 již lhůta marně uplynula. NSS není zřejmé, jak dospěl městský soud k závěru, že usnesení o neustanovení zástupce nabylo právní moci až doručením rozsudku o kasační stížnosti proti tomuto neustanovení, když podle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost *opravným*

prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu a podle § 55 odst. 5 ve spojení s § 54 odst. 5 s. ř. s. je usnesení v právní moci doručení účastníkům. Městský soud tedy pochybil, když dne 16. 10. 2018 vyzval stěžovatele k doplnění žaloby ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu, neboť v době vydání jeho usnesení tato lhůta již dávno uplynula.

[17] I přes tato pochybení a nelogické kroky městského soudu však nelze než konstatovat, že lhůta k rozšířování žalobních bodů uplynula několik měsíců předtím, než stěžovatel poslal soudu svoje doplnění žaloby, a městský soud tedy (i když na základě chybné argumentace) dospěl ke správnému závěru, že se jím nemůže zabývat. Žalobu stěžovatele nakonec meritorně přezkoumal, a proto jeho jednání ve výsledku nelze hodnotit jako nezákonné.

[18] Nad rámec kritiky nepřihlédnutí k doplnění žaloby stěžovatel v kasační stížnosti jen velmi obecně uvedl, že má reálnou obavu z opuštění České republiky a že mu na Ukrajině hrozí vážné nebezpečí, neboť tam zuří občanská válka. Jelikož se jedná o obecné tvrzení, které stěžovatel ničím nepodložil ani nekonkretizoval, nezbývá než odkázat na judikaturu NSS ke konfliktu na Ukrajině. NSS dospěl k závěru, že se jedná o konflikt pouze ve východní části Ukrajiny, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2017, č. j. 9 Azs 101/2017 - 41, ze dne 17. 5. 2017, č. j. 7 Azs 110/2017 - 18, či ze dne 3. 6. 2016, č. j. 5 Azs 135/2015 - 39). I branná povinnost je sama o sobě zcela legitimním požadavkem státu kladeným na jeho občany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, nebo usnesení ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 - 30). Již z tohoto důvodu nemůže odmítání nástupu vojenské služby samo o sobě představovat důvod pro udělení azylu, a to zejména není-li spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženským vyznáním. Tyto závěry soud setrvale zaujímá i ve vztahu k aktuálnímu konfliktu na Ukrajině (viz např. usnesení ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 - 24, či ze dne 25. 5. 2017, č. j. 10 Azs 79/2017 - 32).

[19] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura NSS tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a NSS neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[20] NSS nerozhodoval o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku, neboť tato kasační stížnost má podle § 32 odst. 2 ve spojení s § 32 odst. 5 zákona o azylu odkladný účinek ze zákona.

IV. Náklady řízení

[21] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. června 2019

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu